

TOIMETUS JA TALITUS
Kuresaar, Saaremaa Maleva
Staap, kõnetr. 1.

Tea taja

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimise hind:
postiga aastas — 60 senti.
Tellimisi võtavad vastu kõik
malevkondade ja kompaniide
päälikud ja naiskodukaitses
jaoskondade esinaised.

==
KUULUTUSTE HIND:
Kuulutuse küljel 3 s. mm.
esimesel " 8 s. "
teksti osas " 10 s. "

№ 16/17. (224/225.)

2. novembril 1938.

X aastakäik.

Kaitseliit 20-aastane.

Vene revolutsiooni keerises, kui korralagedus võttis meie kodumaal järjest rohkem maad, astusid meie ärksamad kodanikud, eesotsas meie päraastise Vabadussõja soomusrongide ja merejõudude looja admiral Joh. Pitka'ga, kokku ja panid aluse „Omakaitsesele“.

„Omakaitsel“ tuli tegutseda raskestes oludes ja hiljem enamlaste surve all minna põranda alla.

Ajaloolisel 24. veebruaril 1918. a. oli „Omakaitse“ jällegi oma ülesannete täitmisel. Saksa okupatsiooni tulekuga oli „Omakaitse“ sunnitud uuesti põranda alla minema.

Saksa keiserriigi kokkuvarisemisega ja sakslaste sõjalise ebaeduga läänerindel ligines ka lõpp sakslaste okupatsioonile Eestis.

11. novembril 1918. a., seega 20 aastat tagasi, haarasid eestlased Tallinnas juhtimise enda kätte ja põrandaalune „Omakaitse“ astus uuesti esile. Vaba Eesti kodu ning rippumata isamaa nimel astub üles Eesti Kaitseliit.

Siit peale saab „Omakaitse“ poolt algatatud tegevus üleriigiliselt väljakujundatud organisatsioonilise kuju, määratakse ametisse esimene Kaitseliidu ülem ja juhtivad tegelased kohadel.

Nii on 11. november 1918. a. kaitseliidu töös ajalooliseks tähtpäevaks. Siit peale on Kaitseliit läbi elanud mitu tegevusjärku ja jätnud oma tööga kustutamatu lehekülgi meie kodumaa edaspidise saatuse väljakujunemisel.

Saksa okupatsiooni langemisele ja Eesti riikliku võimu uuesti tegevusse astumisele järgnes meie kangelaslik Vabadussõda, kus kaitseliit andis aluse mitmelegi meie tublimale sõjaväeosale ning ka oma salkadena lahingutegevusest osa võttis, kus paljudki kaitseliitlased oma elu isa-

maa altarile ohvriks tõid.

Vabadussõja lõppedes tundus nagu ei oleks Kaitseliidu järele enam tarvidust. Elu pöördus normaalsadele, oli loodud regulaarsed korra-kindlustamise organid ja kodanikud võisid rahulikult pöörduda tagasi riigi kui ka oma isikliku elu ülesehitavale tööle. Jäid järele ainult üksikud kütirühmad.

Vabadussõda likvideeris küll enamlaste relvastatud pealetungi Eestile, kuid seda suurema hooga jätkati enamlaste käsilaste poolt meie riigi sisemise korra õõnestamist meie riikliku korra kukutamiseks.

1. detsembril 1924. a. enamlasted katsetasid haarata meil riigivõimu. See sündmus andis uue tõuke kaitseliidu elustamiseks uuel reorganiseeritud kujul.

Kaitseliidu tööd oleme nüüd võinud jälgida neljateistkümne aasta jooksul. Selle töö tagajärjel Kaitseliit on kasvanud suureks ja tugevaks

organisatsiooniks, kes seisab alati valvel oma maa ja rahva kaitseks. Lai ja avar on Kaitseliidu tegevusväli ja alad, mida hõlmab tänapäeva Kaitseliidu töö. Kaitseliit on meie riigi relvastatud rahvas. Et relvad on antud rahva kätte, see on suur usaldus rahvale ja vähe on neid riike ja rahvaid, kus valitsuse ja rahva vahel püsib sarnane suur usaldus.

Et Kaitseliit on välja kujunenud sarnaseks elujõuliseks, tugevaks ja hästi organiseeritud rahva enesekaitsese organiks nagu ta seda on tänapäeval, selle eest võlgname suurel määral tänu Kaitseliidu ülem kindral J. Orasmaale ja Peastaabi ülem kol. J. Maidele, kes pikkade aastate jooksul ühes oma lähemate abilisega suure järjekindluse, osavuse ja armastusega on juhtinud Kaitseliidu tööd ja tegevust ja seega võitnud laialdase Kaitseliidu pere austuse, armastuse ja lugupidamise.

Kaitseliidu pere sammub, astudes kolmandasse aastakümnesse, julgelt ja lootusrikkalt vastu oma paremale tulevikule. Oleme alati valmis!

Edasi, selgete sihtide poole.

Oma iseseisvuse rajamisel eesti rahval tuli teha otsinguid ja üles saada sihte, milliste kaudu oleks kindlustatud iseolemine ja vaba arenemine. Nii mõnigi asi on tulnud võtta revideerimisele ja teha parandusi, et oleks vastav eesti omapärale, oma eesti hingeelule ja sobiks antud olukorras. Teame, et oleme suure murrangu teostanud poliitilistes mõtlemistes. Oleme leidnud, et võõrsilt laenatud poliitilised mõtlemised, mis olid rajatud ühe rahvakihi ülesäsitamisele teise vastu, ei sobi eesti õhkkonda ja oleme üles säändnud uue tõekspidamise — ühisele kokkuhoidmisele püüdmise. Oleme vastavalt sellele ka oma asutused loonud, kus

seadusandlik kogu täies üksmeeles töötab täidesaatva võimuga ja mõlemad koos rahvaga, säades ülesse juhtimõtteks *Maa, Riik ja Rahvas*. Oleme kindlustanud end erapooletuse suhtes välissündmuste vastu. Meie ei taha võõrsilt midagi, kuid meie ei anna ära omast ka midagi võõrastele. Need on meie sihid, mille taotlemisel on lootust jõudsalt edasi areneda ja tõusta õitsvale järjele.

Kõigi nende sihtide taotlemisel ei piisa ainult meie häädest soovidest, vaid peame olema ka suutelised oma sihtide läbiviimist kaitsma ja mitte üksikute poolt, vaid kogu rahvaga.

Ei ole küllalt, kui meie diplomaadid deklareerivad, et rahvaste ja riik-

kide tülides on Eesti erapooletu. On vaja, kui seda erapooletust tahetakse rikkuda, et Eestil oleks mõjuv abinõu selle takistamiseks ja see on relvade keel. Ükski diplomaatlik ilukõne ei pea paika, kui seda ei kaitse tarbekorral relvastatud jõud. Meie väikerahva juures on küsimus veel tähtsam. Meie saame kindlat keelt kõneleda ainult siis, kui seda kaitseb kogu rahvas. Eesti on õnnelik, et ta seda võib. Kaitseliit on rahva esitus, kes 20 aasta vältel on selle eest valvel olnud, et valitseks kord meie sisemistes püüetes, et oleksime suutelised avaldada rahva tahet ja jõudu ka väliste raskuste puhul. 11.

novembril s. a., kui Eesti kaitseliit oma 20. aastapäeva pühitseb, on kõigil kodanikel tõsine põhjus tervitada kaitseliitu kui rahva tahte kaitset, millele tugedes võime julgesti astuda edasi selgete sihtide poole. Võime olla julged, et kaitseliidu valmisolekut eesti rahva teenimiseks arvestatakse kõikjal ja selle tõttu võime kindlad olla, et ettevõetud seisukohad teostatakse.

Parimad tervitused ja õnnitlused Kaitseliidu perele, eesotsas tema luugupeetud juhtidega 20. aastapäeva puhul.

H. Otstavel,
Maavanem.

Kaitseliit ja seltskonnatöö.

Saaremaa Maleva juubeli puhul kirjutanud
JOH. PERENS, Kuressaare linnapea.

Kui kodukaitse organisatsioonid kohapealsete malevate näol nüüd juba aastakümnete pikkusele tööminevikule tagasi vaatavad, siis nende tegevuse tähtsust ja ulatust eriti mõnedel aladel saab õiglasemalt ja paremini hinnata, kui seada küsimus sellelt vaatepunktilt: mis oleks saanud ja missuguseks oleksid olukorrad kujunenud siis, kui kaitseliit oleks puudunud?

On muuhulgas põhjust küsimust nii seada ka K. L. seltskondliku tegevuse tähtsuse hindamisel. Eriti meie väiksemis provintsilinnades.

On üldiselt teada, missugune mentaliteet ja missugused vaated rahvuslikes küsimusis valitsesid seal suure osa kodanikkonna, ka haritlaskonna mõtlemisviisis enne iseseisvusaega. See oli kõike muud kui rahvuslikult häalestatud ja eestiline.

Iseseisvusaegne rahvusluse tõus on toonud selles mõttes seltskonna mõtteilma ja seltskondlikesse eluavalduisusse üldse määratu ulatusega pöörded: pajuvenelus ja kadakasakslus on kas kidunenud ja kuivanud uue eluõhkkonna sobimatuse tõttu neile — või on seltskondliku elu näitelavalt tagasi tõmbunud tagakambrite hämarusse, kus selle eneseavaldused on võrdsed surnu omadega. Meie seltskondliku elu avaldused on saanud teadliku ja uhke eestilise ilme.

Kelle teeneks seda lugeda?

Ei ole liialdus, kui rõhutada, et suuremaid teeneid selles on ka kaitseliidul oma seltskondliku tegevuse kaudu. Just selle organisatsiooni tegevuses see osa on kannud tõsirahvusluse märki enamal määral, kui üheski teises. Olgu klubiõhtud, ak-

tused, pidustused või muud taolised — ikka on neil eestlust selle paremas mõttes äratatud, arendatud ja süvendatud.

Kaitseliit on sel teel vorminud ja loonud meie seltskonna uut ja paremat seesmist palet. Ja see on suur teene — eriti meie vähemate provintsilinnades selles mõttes nii erilises olustikus:

Jatkugu Kaitseliidul ka edaspidisteks aastakümneteks jõudu oma otseste ülesannete kõrval kaasa töötada seltskondlikus töös, — et ei unustataks, kes ja mida väärt meie oleme!

Kaitseliidu 20. aastapäeva puhul.

Kaitseliidu 20. aastapäeva pühitsemise üleriigilises ulatuses toimub järgmiselt: — 10. novembri õhtul esineb Riigi Ringhäälingus sündmusekohase kõnega Kl. Peastaabi Ülem.

— 11. novembril on tööseisak kõigis Kaitseliidu asutis üle riigi ja Kaitseliidu hooned on lipustatud.

— ilmuh «Kaitse Kodu» erinumber; — pühapäeval 13. novembril mälestatakse kirikutes Kaitseliidu perest surma läbi lahkunud kaasvõitlejaid ja tuletatakse meelde Kaitseliidu osa meie rahva ja riigi elus.

Palun kõiki maleva allüksusi, kus see võimalik organiseerida 10. nov. raadio ühiskuulamisi.

Kõik maleva ja malevkondade kodud 11. nov. s. a. lipustada.

13. nov. jumalateenistuste korraldamise asjus astuda läbirääkimistesse kohalikkude vaimulikkudega, andes neile tarvilikke andmeid.

O. Särev, kolonelleitnant,
Kl. Saaremaa Maleva pealik.

Kõigile malevkondade-, kompaniide-, meredivisjonide- ja üksikrühmade pealikuile, õppepiirkondade instruktoreile, propaganda pealikuile, Naiskodukaitse Saaremaa Ringkonna- ja jaoskondade esinaistele, Noorte Kotkaste ja Kodutütarde juhtidele.

Kaitseliidu Saaremaa Malev pühitseb 1939. a. juuni kuus suurema pidulikkusega oma tegevuse 20-dat aastapäeva. Peale paraadi ja lippude annetamise on aastapäeva pühitsemise kavas suurem rahvapidu Kuressaare uuel spordiplatsil.

Et see õnnestuks ja oleks tõeliseks rahvapeoks, on tarvilik, et kaitseliidu üksused, naisk. jaoskonnad ja noored esineksid ettekannetega, nagu: rahvatantsud, mängud, võrkpall, laulukoorid, orkestrid, rahvanaljad, — nagu saarlaste vanad pulmakombed, võimlemisgrupid ja jne. Soovitav oleks ka üks vabaõhu ettekanne — massilavastusena. Kui üksusel üksi raske on midagi omal jõul läbi viia, tuleks selle korraldamist organiseerida malevkonna ulatuses, milleks palun malevkonna- või neile vastavaid pealikuid võtta enesele algatus sellekohaste nõupidamiste korraldamiseks. — Palun kõiki kohalikke üksuste pealikuid ja jaoskondade esinasi tõmmata kaasa kohapealseid kaitseliidu ja naiskoduk. tegelasi ja selle ürituse läbiviimist võtta oma südame asjaks. Tarbekorral moodustada kohapealsed komiteed kavade väljatöötamiseks ja läbiviimiseks.

Üksikasjalikud kavad palun saata Maleva staapi hiljemalt 25. novembriks s. a. Kavast palun ära näidata tegelaste arv iga üksiku ettekande kohta.

Et kergendada üksustele osavõttu aastapäeva pühitsemisest, antakse osa rahvapeo tuludest sõidukulude kattteks neile üksustele, kes oma ettekannetega aitavad kaasa rahvapeo korraldamisele.

Aitame kõik kaasa Maleva suuropäeva kordaminekule!

O. Särev, kolonelleitnant,
Kl. Saaremaa Maleva pealik.

Kõik kaitseliitlased vormi!

Tuleval suvel malev pühitseb oma tegevuse 20. aastapäeva suurema pidulikkusega.

Peame oma aastapäeval esinema väärikalt, et kaitsta oma maleva ja saarlaste au ja head nime.

**Aastapäeva puhul korraldata-
vast paraadist on maleva iga liik-
mel aukohustuseks osavõtta.**

**Kõik vormis paraadile. Igaüks
kellel puudub veel kaitseleidu vorm,
kuub, püksid ja müts, muretsegu
need juba aegsasti, aga hiljemalt
24. veebruariks 1939. a.**

**Kõik üksuste pealikud ja juha-
tuste liikmed, propaganda pealikud
— igal kaitseleitudlaste kokkutulekul
selgitage neile vormi tähtsust kaitse-
leitudus ja selle muretsemise tarvi-
dust.**

**Iga üksuse aukohuseks jääb
hooldtseda selle eest, et kõik kaitse-
leitudlast saaks vormi.**

**Odav vormiriie ja mütsid on
müügil maleva staabis.**

Maleva juhatus.

Taktikaline õppus

„Kaarma sügismanööver“
6. novembril 1938. a.

1. Õppuse eesmärk.

Rl. Saaremaa Malewa staap korraldab 6. novembril j. a. Laadjala aj., Malewa, Jõe, Kaisvere, Loo küla, Meedla aj. rajoonis taktikalise õppuse n. n. „Kaarma sügismanööveri“. Õppuse eesmärgiks on:

— anda pealituile ja malevalastele kogemu-
must tegutsesimejeks rännakul, kaitse- ja pea-
letungilahingus;

— rõhutada luuretegevuse tähtsust ja
õpetada luure korraldamist;

— selgitada moondamise tähtsust ja
moondamise võtteid nii õhu kui maa-
pealse vaatluse eest.

2. Õppuse üldorganisatsioon.

Õppus on kahepoolne.

Legutseswad:

1) Sinisel poolel üks kookulidatud kom-
panii, misjugune moodustatakse Looona
komp., Kaali üksikrühma ja Linnaümbruse
komp. 1. rühma kaitseleitudlastest. Kompanii
pealiku käsutusse on veel antud ratsa ko-
mando — 8 ratsanikku — Looona kompa-
niist.

2) Punasel poolel samuti üks koon-
datud kompanii, misjugune moodustavad
Kuresaare komp., Püha üksikrühma, Lin-
naümbruse komp. 2. ja 3. rühma kaitse-
leitudlastest. Kompanii pealiku käsutusse on
antud: üks sibe rühm, üks r. jagu ja üks
patarei.

Sinise poole juhiks määran n. leitnant
S. Tammart'i, punase poole juhiks Ku-
resaare malewonna pealiku kapten M.
Mikk'u.

3. Õppuse juhatus.

Õppuse juhataja — Malewa pealik kolo-
nelleitnant O. Särew.

Õppuse juhataja abi — wan. instruktor
major A. Pori.

Majanduspealik — Malewa majandus-
pealik Ipn. A. Leemet.

Sanitaarpealik — Malewa sanitaarpea-
lik Dr. W. Hoffmann.

Sidepealik — malewa sidepealik A.
Lorn.

Relwurpealik — Kuresaare malewonna
relwurpealik M. Lepik.

Webude korraldaja — Malewa sekretär
Ipn. A. Kuskom.

Informatsiooni pealik — Malewa pro-
pagandapealik J. Treufeldt.

Õppuse juhatusse asukoht 6. nov. kella
0830 alates Laadjala aj.

4. Õppuse lahingkoosseis.

Sinine pool.

Poole juht ja koondatud komp. pealik
n. leitn. S. Tammart.

Poole juhi ja komp. pealiku abi plk.
J. Reggio.

1. rühm.

Rühm moodustada Looona komp. pealikul
oma kompaniist. Rühma pealik Sr. Kips.

Rühma pealiku abi O. Sunpuu.

Rühmas 2 ff. ja 2 lasturjagu.

2. rühm.

Rühma moodustab Kaali üksikrühma
pealik. Rühma pealik n. a. o. August Põld.

Rühma pealiku abi O. Triipan.

Rühmas 2 ff. ja 2 lasturjagu.

3. rühm.

Rühm moodustada Linnaümbruse kom-
panii pealikul oma kompanii 1. rühmast.

Rühma pealik — kapral M-der Matt.

Rühma pealiku abi — kapral Meheji
Matt.

4. rühm.

Moodustada Looona kompanii pealikul
oma kompanii kaitseleitudlastest. Üdrühma
pealik — määrata Looona komp. pealikul.

Ratsa k-ko — Looona kompaniist.

Komando pealik J. Paberits. Komando
pealiku abi W. Undla.

Sinise poole kogumiskoht Kaisvere küla,
kus lohal olla 6. novembril 1938. a. täp-
selt kell 0800-ks.

Punane pool.

Poole juht ja kompanii pealik kapten
Mihail Mikk.

Poole juhi ja kompanii pealiku abi ohw.
ajet. T. Saarepera.

1. rühm.

Rühm moodustada Kuresaare komp.
pealikul oma kompaniist. Rühma pealik ref.
Ipn. Kangur. Rühma pealiku abi plk.
A. Heinlaid.

Rühmas 2 ff. ja 2 lasturjagu.

2. rühm (rattur-rühm).

Rühm moodustada Linnaümbruse komp.
pealikul oma kompanii 2. ja 3. rühmast.

Rühma pealik n. a. o. Woldemar Käen.
Rühma pealiku abi kapral Th. Pom-
merants.

Rühmas 2 ff. ja 2 lasturjagu.

3. rühm.

Rühma moodustab Püha üksikrühma
pealik alluvatest kaitseleitudlastest. Rühma
pealik Orest Saar. Rühma pealiku abi
plk. A. Ottis.

4. rühm.

Rühma moodustada O. Tamm — Linna-
ümbruse kompaniist.

5. rühm.

Rühm moodustada Side üksikrühma
pealik alluvatest kaitseleitudlastest. Rühma
pealik ref. Ipn. M-der Mänd. Rühma
pealiku abi — J. Orb.

6. rühm.

Rühma moodustada r. üksikrühma
pealik alluvatest kaitseleitudlastest.

7. rühm.

Rühma moodustada r. üksikrühma
pealik alluvatest kaitseleitudlastest. Rühma
pealik n. a. o. Nikolai Kitt. Rühma
pealiku abi weltw. M. Saansoo.

8. rühm.

Rühma moodustada Malewa patarei
pealikul alluvatest kaitseleitudlastest. Pata-
rei pealik — ref. Ipn. A. Pall.

9. rühm.

Poole kogumiskoht Laadjala aj., kus olla
lohal 6. nov. j. a. kella 0800-ks.

6. Relwade ja lastemoonaga varustamine.

Malewajad ja pealitud kuni rühmapea-
liku abini ühes arvatud peavad varusta-
tud olema wintpüsidega. Lahingpadrunite
kaasavõtt õppustele on kategooriliselt kee-
latud.

Enne õppusele väljasaatmist ükste ja
rühmapealikul kontrollida, et meeskonnal
ei oleks kaasas lahingpadruneid.

Pauklaskemoona antakse igale wintpüsi
kandjale 10 padrunit, iga rasketuulipild.
peale 500 padrunit. Pauklaskemoona an-
takse välja enne tegevuse algust poolte
kogumiskohtades — sinisele poolele Looona
komp. pealiku korraldusel ja punasele po-
lele — Kuresaare komp. pealiku korral-
dusel. R. jagu võtab pauklaskemoona kaa-
sa oma ajutokohast lahuses.

Suurtüki granaatide lõhkemiste tähis-
tamiseks patarei pealikul Malewa staabist
välja nõuda 25 paukfugasfi ja 25 pauk-
käsigranaati.

Üljustel kuulipilduja tule tähistamiseks
antakse välja tulelippe: iga ff. jao ja r. ff.
peale 2 tükki.

3ga ff. jao peale peab olema kaasas üks
kärstaja, misjugune igal jaol valmistada
ise jao pealiku korraldusel.

Lipud võetakse kaasa ja jagatakse wäl-
ja kogumiskohtades juhatusse relwurpealiku
poolt enne õppuse algust.

Üljused, kuhu tulelipud on wacem välja
antud, need õppustele kaasa võtta.

7. Riietus ja varustus.

Õppusele ilmuda wormis, selle piirdu-
misel erariietes, kuid Rl. käesidemes. Riie-
tuda soojalt ja korralduslikult. Soovitaw
jäärjaapad. Püsiiga varustatud kaitseleit-
lastel olgu kaasas padrunitaskud. Kõikidel
õjardotajatel ratmetest — wõõrihm.

Sinise poole eritunnusmärgiks on walge

side ümber mütsirummu. Õppuse juhatusse kuuluvad isikud, samuti wahekohtunikud, kannavad kollast käesidet.

8. Toitlustamine.

Igal mansövrilt osavõtjal kaasa võtta leib, nuga, lusikas ja toidunõu.

Toitlustamine sünnib ühiskatlast. Toitlustamist korraldada naiskodulaitse Loona jaoskonnal. Vähemad juhised toitlustamiseks annab Loona jaoskonna esinaisele naiskodulaitse Saaremaa ringkonna toitlusjuht pr. Tedre-Trei.

9. Sanitaarala.

Sanitaarala üldkorraldajaks on Maleva sanitaarpealik dr. W. Hoffmann, kelle määrata kummagi poole juhi korraldusse kaits samaritlast ühes sanitaarpojuvõdega.

10. Õppusele koondumine.

Mansöwri rühma pealikutel alluvatele rühmadele määrata kogumiskohad, kust ühijelt riivikorras minna vastavale poolele määratud koondumiskohale ja ehitada rühm poole juhile (komp. pealikule).

Enne õppuse algust toimetan meeskonnade ülewaatlust järgmiselt:

punajel poolel 06. 11. 38. a. kell 0830 ja sinisel poolel — 06. 11. 38. a. kell 0900 vastava poole koondumiskohas, mis ajaks poole juhtidel meeskonnad üles rivistada. Koondumise toimub jala või jalgrattastel.

11. Õppuse lõpu tähistamine.

Õppuse lõpu tähistamiseks antakse õppuse juhatus korraldusel rida punaseid raketite, misjuguje korralduse allükjüste pealikul meeskonnale edasi annavad signaalidega.

Peale õppuse lõppu koonduvad kõik õppusest osavõtjad Kaarma kiriku juurde, kus on kõikidele õppusest osavõtjale paraad.

Peale paraadmarsši on ühine lõuna Kaarma linnusel.

Peale lõunajõugi antakse lühike ülewaade Kaarma linnuse ajalooft.

12. Õppuselt lahtumine.

Õppuselt lahtumiseks rivistuvad üksjused teele Kaarma kiriku juurde, annavad ära juhatus relwurpealikul — tulelipud, mis neile koondumiskohades wälja anti, pauklaskemoona ja padrunite kestad ning lahtuvad oma kodukohtadesse.

Üldisi korraldusi.

Kõikidele pealikutele ja kaitseililastele panen südamele tingimata õppusest osa võtta, sest ainult jellal juhul saab neid korralikult läbi wiia ja nad kujunewad õpetlikkubeks.

„18“ oktoobril 1938. a. **A. Pori,**
O. Särew, major,
kolonelleitnant, Wanem instruktör.
Saaremaa Maleva pealik.

Saaremaa Maleva pealiku abi Hendrik Otsavel 50-aastane.

2. oktoobril s.a. pühitses Saaremaa Maleva pealiku abi Hendrik Otsavel oma 50. hällipäeva.

Juubilar on pärit Pärnумаalt Laiksaare vallast, kus ta vanemad olid talupidajad.

5-aastasena asus ta koos vanematega elama Venemaale Tošno jaama lähedale Eesti asundusse.

Alghariduse omandas H. Otsavel Järvisaari ja Turöschkina kihelkonnakoolides.

Erihariduse omandas Nadeschdino põllunduskoolis, õppides seal piimanduse ja karjanduse erialasid. Kooli lõpetas ta 1913. a. ja sest ajast kuni tänapäevani on ta kogu aeg

pühendanud end põllumajanduse ja ühiskonna tööle. H. Otsavel'ile on tema 50. hällipäev ka 25. juubeliaasta ühiskondliku tegevuse alal.

Eestis algas ta aktiivne tegevus kontrollassistendina Pärnумаal, milisel kohal oli kuni 1922. a.

1923. a. tuli ta Saaremaale Eesti Põllumeeste Keskseksi karjakasvatuse instruktörina, olles sellel kohal kuni 1930. a. Samal ajal oli H. Otsavel ka Saaremaa põllumajanduse inspektor. Juubilaril on eriti suuri teeneid Saaremaa põllumajanduse ja piimanduse arendamises, sest ta oli siinsete piimaühingute ja kontrolljaamade asutaja ja maanoorte liikumise algataja. 1930. a. kuni seniseni on ta Saaremaa Maavalitsuse abiesimees, hiljem esimees ja praegu maavanem. Peale selle on ta tegev juhtivatel kohtadel kümnetes organisatsioonides ja ettevõtetes.

Põllutöökoja esindajana on ta ka Riiginõukogus, kus töötab maa- ja rahva heaolu komisjonis.

Kaitseliidu ridades on H. Otsavel 6. jaanuarist 1925. a. saadik. Maleva pealiku abiks on 1. septembrist 1936. a.

Teenete eest kaitseliidus on juubilarile annetatud V klassi Kotkarist.

H. Otsavel on tuntud töövõimsa ja vastutuleliku inimesena nii kaitseliidus kui ka ümbruskonna kodanikkude keskel, millega ta on võitnud suure poolehoiu ja lugupidamise Maleva peres ja ümbruskonnas.

Soovime juubilarile palju õnne ja tervist ning head edu teenistuses kui ka eraelus.

O. S.

Kaitseliidu Saaremaa Maleva pealiku K ä s k k i r i n r. 54.

Kuressaares, 26. septembril 1938. a.

§ 1.

Klassifikatjete komisjonide ees katse jooritanud pealikud ja kaitseililased kinnitan vastava klassi laskuri kutjes katse jooritamise kuupäewast arwates:

Waljaia komp.

1. Raubi, Edgar	2. kl. lsk. 28. 08. 1938. a.
2. Willjaar, Eduard	„ „ „ „
3. Tuus, Orest	„ „ „ „
4. Krull, Oswald	„ „ „ „
5. Lehtjalu, Ilo	„ „ „ „
6. Raubi, Ottomar	„ „ „ „
7. Iljas, Wambola	„ „ „ „
8. Tooman, M-der	„ „ „ „
9. Kõwa, Roman	„ „ „ „

§ 2.

Kuressaare kompanii kl. Aleksander Dol'i wiin enda palvel üle Maleva Patarei koospeitu, 22. 09. 38. a. arwates.

Siendus: Lfj. nr. 35.

O. Särew, kolonelleitnant,
Kaitseliidu Saaremaa Maleva pealik.

Kaitseliidu Saaremaa Maleva pealiku K ä s k k i r i n r. 55.

Kuressaares, 06. oktoobril 1938. a.

§ 1.

Wabastan pr. Marta R a n d k ü l a enda palvel — elukoha muutmise puhul naiskodulaitse Maasi jaoskonna esinaise ametkohalt ja määran Maasi jaoskonna esinajeks sama jaoskonna liikme pr. Maie R a b u r ' i, mõlemad 05. oktoobrist s. a. arwates.

Pr. Maie Kaburil jaoskonna koosseis, asjaajamine, varandus ja rahajummad jaoskonna juhataja kirjatoimetajalt Efronia Winkel'ilt vastu võtta ja üleandmise ning vastuvõtmise kohta akt koostada, millest ärakiri mulle saata.

Siendus: Lsh. nr. 353.

§ 2.

Linnaümbruse komp. H. Zuhar Geodori p. Riisik' a viin enda palmel — elukohta muutmise puhul üle Malewa Patarei koosseisu, 04. 10. 1938. a. arvates.

Siendus: Lsh. nr. 35.

§ 3.

Alltähendatud kaitsetiitlastele ja naiskodu- kaitse liikmeile on perekonnajäse ametnike otjustega määratud uuteks ees- ja perekonnanimedeks:

1. Utojaar, Alilina — Leisi jsk. eesnimi „Anne“.

2) Peetres, Zelijaweta — Leisi jsk. perek. „Kastehein“.

3) Keskülä, Olga — Leisi jsk. eesnimi „Olvi“.

4) Kabur, Maria — Maasi jsk. eesnimi „Maie“.

Siendus: Lsh. nr. 1.

D. Särew, kolonelleitnant,
Kaitsejõudu Saaremaa Malewa pealik.

Kaitsejõudu Saaremaa Malewa pealiku Käskkiri nr. 58.

Kuressaares, 12. oktoobril 1938. a.

§ 1.

9. okt. j. a. Kuressaares korraldatud Malewa jagude lahingumäljajõepe wõistlusist wõitjad oja kolm lasturjagu, nimelt: Kuressaare, Leisi ja Walfala malewko. d des. a 1 jagu. Puudusid osawõtjad Kihelkonna ja Põide malewfondadest ja Muhu ühiskompaniist.

Saad tulid kohtadele järgmiselt:

1. koht — Walfala malewkonna Waimjala 3. jagu, lõpptulemus 72,55 punkti. Jao koosseis: jaopealik R. Planck ja meeskond: K. Tiits, J. Ristimägi, M. Sõeäär, J. Lipp ja O. Room. Jagu wõitis teistkordselt Malewa staabi rändauhinna — jamba, mida jäädawaks omandamiseks tuleb jaol veel kord kaitsata. Peale selle said kõik esikohale tulnud jao mehed individuaalauhinna.

2. koht — Kuressaare malewkonna Käräla komp. 1. r. teine jagu. Jao koosseis: jaopealik A. Lepik ja meeskond: A. Lepik, S. Lepik, A. Arus, O. Umal ja M. Hein. Jao lõpptulemus — 57,25 punkti.

3. koht — Leisi malewkonna Pärjamaa komp. 2. rhm. 3. jagu — lõpptulemus 56,75 punkti. Jao koosseis: jaopealik M. Ruul, jao meeskond: H. Kaubi, A.

Kello, O. Truuma, A. Rohi ja A. Wäljaäär.

Wõistlusil kohtadele tulnud üfjuste pealikud on: Waimjala üfiskrahma pealik leitnant Aleksander Riib, Käräla kompanii pealik Nikolai Saarmets, Pärjamaa kompanii pealik Aleksander Saabel.

Eriti hästi tegutses esikohale tulnud jagu. Kolmele esikohale tulnud jagude kaitsetiitlaste teenistuskirjadesse teha wastaw fisiselanne.

§ 2.

Plk. Leonhard Waim ja Nikolai Alilik lantsid ette, et esimene on Kuressaare meredivisjoni koosseisu, asjaajamise, warustuse ja warandused üle annud ja teine wastu wõtnud ja Kuressaare meredivisjoni pealiku kohuste täitmisele asunud, 22. mailt j. a. arvates.

Siendus: Lsh. nr. 557 — 37. a.

§ 3.

Kod. Aleksander Zwani p. Kiwi lugeda wastuwõetaks kaitsetiitu Kuressaare malewkonna Kaali üfiskrahma koosseisu tegewilikmeks, arvates 08. 10. 1938. a.

§ 4.

Kihelkonna meredivisjoni kaitsej. Egon Aju lugeda kaitsetiitidust lahikumaks elukohta muutmise puhul, 08. 10. 1938. a. arvates.

Siendus: Lsh. nr. 13.

A. Pori, major,

Kl. Saaremaa Malewa pealiku aj. Lt.

Kaitsejõudu Saaremaa Malewa pealiku Käskkiri nr. 59.

Kuressaares, 14. oktoobril 1938. a.

§ 1.

Tõudsin täna kell 1130 Tallinnast Malewate pealike koosolekult tagasi ja asusin ametikohuste täitmisele.

Malewa waneministraktori major Anton Pori WR II/3 wabastan kaitsetiitu Saaremaa Malewa pealiku aj. kohuste täitmisest.

Siendus: Kfl. nr. 56 § 1 ja 57 § 1.

§ 2.

Klassifikatsete komisjonide ees katse sooritatus pealike ja kaitsetiitlaste kinnitan wastawa klassi lasturi kutses katse sooritamise kuupäewast arvates:

Linnaümbruse kompanii.

1. Wäljaäär, Johannes 2. Kl. last. 2. Lember, August „ mõlemad 12. 10. 1938. a.

Siendus: Lsh. nr. 387.

D. Särew, kolonelleitnant,
Kaitsejõudu Saaremaa Malewa pealik.

Kaitsejõudu Saaremaa Malewa pealiku Käskkiri nr. 60.

Kuressaares, 18. oktoobril 1938. a.

§ 1.

16. oktoobril j. a. peeti Waimjala ümbruskonnas ära Malewa patrulliwõistlused. Patrulliwõistlustest wõitjad oja kõik malewkonnad, peale Põide malewkonna, kes patrulli wälja ei jaatnud.

Maastik patrulliwõistlusteks oli walitud raske. Patrulliwõistluse lõpetasid Walfala, Kihelkonna, Leisi ja Muhu patrullid, wõistluse katkestas Kuressaare patrull.

Esimesele kohale tuli Walfala malewkonna patrull koosseisus: patrull pealik K. Ool, meeskond: pealikud A. Kruus, R. Planck ja O. Tuus kofku 57 punktiga.

Teisele kohale tuli Kihelkonna malewkonna patrull koosseisus patrull pealik J. Rand ja meeskond: E. Hõbenik, H. Tammar ja H. Sepp — 30 punktiga.

Kolmandale kohale tuli Leisi malewkonna patrull 17 p. ja neljandale kohale Muhu ühiskompanii patrull 1 punktiga.

Esimesele ja teisele kohale tulnud meeskondadele anti individuaalauhinna.

§ 2.

Woldemar Ots lugeda wastuwõetaks kaitsetiitu — Malewa patarei koosseisu, 15. oktoobrist j. a. arvates.

§ 3.

Leisi walla perekonnajäseuametriku otjustega 01. 10. 1937. a. on Leisi kompanii pealiku abi Ardalfon Mitt'ile uueks nimeks määratud „Arwo“.

Siendus: Lsh. nr. 1.

§ 4.

Kuressaare meredivisjoni kaitsetiitlaste Arwed Berendson ja Ludwig Laht lugeda kaitsetiitidust lahikumaks elukohta muutmise puhul 14. 10. 1938. a. arvates.

Siendus: Lsh. nr. 13.

§ 5.

Kuressaare kompanii Kl. Paul Leht ja Lu (end. Lensmann) lugeda elukohta muutmise puhul üle läinuks Tallinna Malewa koosseisu 17. oktoobrist j. a. arvates.

Siendus: Lsh. nr. 13.

D. Särew, kolonelleitnant,
Kaitsejõudu Saaremaa Malewa pealik.

Saaremaa Malewa pealiku ringkiri 11. 10. 1938. a. Nr. 383.

Kuressaare, Öppur, Linnaümbruse kompaniide, Kuressaare mererajooni, Side, Kl., Staabi rühmade, patarei ja orkestri pealikele, Naiskoduaitse Saaremaa ringkonna, Kuressaare jaoskonna esinaistele, R. Kottaste Saaremaa malewa pealikele ja kodutütarde Saaremaa ringkonna wanemale.

Kuressaare üfjuste pealike ja nais-

Koduläitise Saaremaa ringkonna ja Kuressaare jaoskonna esinaste koosolekul 10. okt. j. a. otustati malewa jeltsfondliku tegevuse arendamiseks pidada Malewa kodus koosviibimisi ja klubiõhtuid järgmiselt:

1938. a.

23. oktoobril Kodutütarde Saaremaa ringkond — kella-wiie-tee.
 27. oktoobril Malewa staabi rühm — klubiõhtu. Algus kell 2000.
 29. oktoobril Kuressaare mererafoon — peoõhtu.
 03. novembril Kuressaare kompanii — klubiõhtu. Algus kell 2000.
 10. novembril Kuressaare mererafoon — klubiõhtu. Algus kell 2000.
 17. novembril R/klp. üksikrühm — klubiõhtu. Algus kell 2000.
 24. novembril Malewa staap ja N.K.K. Kuressaare jaoskond — Malewa 20. aasta-päewa aktus ja koosviibimine kell 2000.
 01. detsembril Malewa patarei — klubiõhtu. Algus kell 2000.
 08. detsembril Naiskoduläitise Kuressaare jaoskond — teoõhtu kell 2000.
 17. detsembril Öppurkompanii — noorte ja öppurkomp. jõulupuu.
 18. detsembril Kuressaare jaoskond — jõulupuu.

1939. a.

12. jaanuaril Side üksikrühm — klubiõhtu kell 2000.
 19. jaanuaril Linnaümbruse kompanii — klubiõhtu kell 2000.
 26. jaanuaril N.K. Saaremaa ringkond — teoõhtu.
 02. weebruaril Kuressaare mererafoon — klubiõhtu kell 2000.
 09. weebruaril Kuressaare kompanii — klubiõhtu kell 2000.
 16. weebruaril Malewa patarei — klubiõhtu kell 2000.
 02. märtsil Malewa orkester — klubiõhtu.
 16. märtsil R/klp. üksikrühm — klubiõhtu

Palun kõiki üksusi wastawalt määratud tähtpäewadele wõtta oma peale klubiõhtute ja koosviibimiste organiseerimist, ettevalmistamist ja läbiwiimist.

D. Särew,
kolonelleitnant.

A. Kustow,
sekretär.

Noorte Kottaste ja Kodutütarde aja.

Noorte Kottaste Saaremaa Malewa Wanema Käskkiri nr. 57.

Kuressaares, 15. oktoobril 1938. a.

§ 1.

Kinnitan N. K. Kuressaare 1. rühma wanakotka kohale Saaremaa Gümnaasiumi õppejõu mag. Bernard Sööti 1. oktoobrist 1938. a. arwates.

§ 2.

Wabastan N. K. Kuressaare 1. rühma wanakotka abi kohalt elukohta muutmise tõttu Aleksander Walfiner'i 1. septembrist 1938. a. arwates.

§ 3.

Wabastan Kuressaare N. K. „Põhjatahe“ rühma wanakotka abi kohalt ref. n.ltn. August Prees'i 1. oktoobrist 1938. a. arwates.

§ 4.

Wabastan N. K. Saaremaa Malewa Öpperühma wanakotka abi kohalt elukohta muutmise tõttu Wambola Klauveri 1. septembrist 1938. a. arwates ja kinnitan sama rühma wanakotka abiks ref. n.ltn. August Prees'i 1. oktoobrist 1938. a. arwates.

§ 5.

Wabastan Malewa lippuri kohalt n.l. Mart Truu sõjawäeteenistusse mineku tõttu 1. augustist 1938. a. arwates.

§ 6.

Kinnitan Malewa lippuriks N. K. Kuressaare „Laanepogade“ pere wanahauka n.l. Richard Naska 1. oktoobrist 1938. a. arwates.

§ 7.

Kinnitan N. K. Kuressaare „Laanepogade“ pere wanahauka abiks Kuressaare Linna Mgtkooli õppejõu Wiktor Ordlit'u 1. oktoobrist 1938. a. arwates.

§ 8.

Wabastan Malewa staabi loodusteaduse nõunikku kohalt Aleksander Walfiner'i elukohta muutmise tõttu 1. septembrist 1938. a. arwates.

J. Koppel,

Malewa wanem.

Kodutütarde Saaremaa ringkonna wanema Teade nr. 4.

§ 1.

Wabastan Kodutütarde Saaremaa Ringkonna Wanema abi pr. E. Raid'i ta enda palvel wanema abi kohalt, arwates 23. septembrist 1938. a.

Uwaldan Kodutütarde Saaremaa Ringkonna Wanema abi pr. E. Raid'ile juurimat ja jügamamat tänu tehtud hoolja ja tulemusrikka töö eest.

§ 2.

Wabastan Kodutütarde „Wirmaliste“ rühma wanema prl. E. Joo ta enda pal-

wel rühma wanema kohalt, arwates 23. septembrist j. a.

Uwaldan Kodutütarde „Wirmaliste“ rühma wanemale prl. E. Joo'le fikramat ja jügamamat tänu hoolja töö eest rühmas.

§ 3.

Kinnitan Kodutütarde Saaremaa Ringkonna Wanema abiks õpetaja Helene Rünkla, arwates 23. septembrist j. a.

§ 4.

Kinnitan Kodutütarde „Wirmaliste“ rühma wanemaks õpetaja Helene Rünkla, arwates 23. septembrist j. a.

E. Kaal,

Ringkonna Wanem.

Noorte Kottaste toa nr. 2. kasutamise kord ja toa korrapidaja kohustused.

1. Toas nr. 2 on igal kooliõppepäewal korrapidaja iga päew ise rühmast/perest, rühma kotka/pere hauka määramisel, kella 1600—1800 ja 1800—2000, misjulguseis ajawahemikes ka koondusi peetakse. Koonduste järjekord teatatakse rühmadele/perele toawanema poolt. Graafikumeist toa kasutamisel teatada toa wanemale. Iga noorkotka tulekul R. L. kodusse, peab ta end registreerima korrapidaja juures.

Toas pidada piinlikku puhtust ja korda. Lappa sijenel tuleb uksele mõõdukalt koputada, jaanud jaatama mastuse, wõib ta sisse astuda.

2. Korrapidaja määratakse rühma kotka/pere hauka poolt neile toa wanema poolt määratud aegadeks. Kui määratud korrapidaja haiguse wõi muul mõjuwal põhjusel ei saa ilmuda oma ülesannete täitmisele, peab ta sellest lahma teatada wõi teatab toa wanemale wõi läheduses asuwa rühma kotka/haukale, kes siis määrab asetatja wõimaluse korral.

3. Korrapidaja kannab noorkotka wormi ja korrapidaja tunnuseks kolast käelinti ümber waseka käe.

Korrapidaja peab korrapidaja raamwatur, kuhu sisse kannab koondusele tulija wõi ruumi kasutaja nime, rühma, tulemise ja lahumise aja erakordsetest sündmusite eba korrapärasust.

Juhul, kui mõni eba korrapärasus on kiireloomuline, teatab ta sellest kohe toa wanemale wõi lähedalolewale pealkule, juhile wanakotkalt/— haukalt alates.

4. Ruumiswiibijatest kõrgema peaktu ilumisel annab korrapidaja käsiluse „Tähelepanu“ ja otseste juhi ilumisel „Tähelepanu!“ „Walwel!“ ja simeb ettekanbega märkides ära üksuse nimetuse, käesolewa tegevuse ja ruumiswiibijate arwu ja esitab enmast korrapidajana.

Teiste rühmade/perebe koondusel korrapidajal ei ole õigust olla. Ta võib lahkuda, kui annab üle korrapidamise koondustpidava rühma/pere koondusekorrapidajale.

5. Korrapidajate vahetusel teatab uus korrapidaja end. Korrapidajale järgmiselt: „Olen ilmunud korrapidamisega“, millele korrapidaja vastab: „Minna korrapidamise üle“. Selle järel tutvustab praegust olukorda, annab korrapidaja käelindide üle, märkides korrapidaja raamatuse oma lahkumise aja ja muudatustest, mille järel võib lahkuda ja uus korrapidaja ajub oma ülesannete täitmisele.

6. Korrapidamise lõppedes kell 2000 lahkub korrapidaja süle aknad, korvab ruumid, täidab korrapidaja raamatu, kustutab tule, lufustab ukse ja võib võtme majahoidja kätte, kust seba järgmisel päeval korrapidaja saab.

7. Koonduse korrapidaja. Rühma/pere koonduseks on määratud eelmisel koondusel juba koonduse korrapidaja, kes tuleb enne koonduse algust arvestusega, et juudab seada ruumi vastavalt koonduse käigule korda ja teha jissjekandeid korrapidaja raamatust rühma/pere koondusekorrapidajale raamatuse rühma/pere liikme tulemise aja jm.

Koondusele ilmuva kotta, wanakotta w. m. ilmunisel annab kästluse koonduse korrapidaja ja esineb ettekandegaga.

Koonduse algusel enne lipu tõstmist, mil puhtuse kontroll koondusekorrapidaja poolt on tehtud ja rühm/pere on rivistunud koonduse avamiseks, esineb ettekandegaga koondusekorrapidaja kottale/haukale, wanakottale/-haukale, kohalviibijate armust, puhtuse kontrollist, millega edaspidine korraldus läheb üle kottale/haukale. Koonduse korrapidaja täidab koondusel sekretäri oja.

Koonduse lõppedes (pääle lõpptseremoniis) seab koonduse korrapidaja ruumid endisse korda ja annab toa korrapidajale üle, teatades, et koondus on lõppenud ja tuba on korras.

M. Mitt, kapten,

N. K. Saaremaa maleva pealik.

A. Siio, nt.

A. Mitt, nt.

Maleva lippuri kt.

Nt. toa nr. 2 wanem.

Maleva rinnamärgi tellijaile.

M. T. № 12/13 s. a. on avaldatud Kl. Saaremaa Maleva rinnamärgi põhikiri.

Rinnamärgi kandmise õigus on kõigil kaitseleiltsil ja naiskodukaitse liikmeil, kes vähemalt 5 a. olnud malevas.

Rinnamärgi tellijail anda üles oma üksuse pealikule, jaoskonna esinasele, N. Kotkaste malevkonna vanemale ja Kodutütarde jaoskonna vanemale, kellel esitada vastavad nimekirjad maleva staapi põhikirja § 5 kohaselt.

Rinnamärgi tellijate nimekirjad saata maleva staapi 1. dets. s. a. ühes rahaga. Rinnamärgi hind on kuus (6) krooni, kui tellimisi on vähemalt 250 rinnamärgile.

Rinnamärgi kavand on heaks kiidetud maleva esindajate kogu ja naiskodukaitse ringkonnakogu poolt ja kinnitatud Kaitseleidu Ülemalt.

Rinnamärk tuleb väljaandmisele 24. veebr. 1939. a.

Kanname uhkusega maleva rinnamärgi maleva ühisesse perre kuuluvuse tunnuseks. Rinnamärk on nägus ja sobiv kandmiseks nii kaitseleiltsile kui naiskodukaitsjaile.

Maleva juhatus.

Wäljawõte.

Kaitseliidu Ülema

Käskkirj nr. 53.

Tallinnas, 17. oktoobril 1938. a.

§ 1.

Kaitseleidu lastemeisterwõistlused korraldati 16.—18. septembrini j. a. Wõistlustingimuste muudatuseks käesolewal aastal oli, et kütid wõistlesid muutmata sõjapüüsi, lastes igas ajendis 10 lastu (warematal aastatel wõisteldi sõjatäpüspüüsi lastes igas ajendis 20 lastu) ja lasturite klassis hinnati paremust mitte wäljalöödud filmade, waid tabamuste arwu järgi.

Kaitseleidu meisterwõistlusi peeti järgmisel ajal: 1. kütide meisterwõistlus punktlastimises; 2. kütide meisterwõistlus lahinguilmelises lastimises; 3. lasturite meisterwõistlus; 4. raskekuulipildurite meisterwõistlus; 5. wäikekalibripüüsi meisterwõistlus ja 6. wäikekalibri eripüüsi meisterwõistlus.

Wõistlusalade järgi oli wõistlejad: 1. kütide klassis 150 meest (1937. a. 142 meest); 2. lasturite klassis 149 meest (1937. a. 123 meest); 3. raskekuulipildurite lastimises 66 meest (1937. a. 84 meest); 4. wäikekalibripüüsi klassis 150 meest (1937. a. 111 meest); 5. wäikekalibri eripüüsi klassis 98 meest (1937. a. 96 meest).

Meisterwõistlustest wõttis oja wõistlusalade järgi kokku 613 lasturit ja kuulipildurit. Üksikisikuid oli 439 kaitseleiltsit. Wõõdunud aastal wastawad arwud olid 555 ja 399.

§ 2.

Wõistlustel tulid kohtadele ja saawutatud tagajärgi:

1. Kütide klassis punktlastimises:

1. kohale tuli Endel Rikand, Tallinna Malewast, kes saawutas 260 filma (lamades 90 filma, püsti 83 filma ja põlwelt 87 filma).

Kinnitan Endel Rikand'i kaitseleliidu 1938. a. meistriks kütide klassis punktlastimises.

Punktlastimises malewad saawutasid järgmisi tagajärgi:

1. Järwa malew 2374 filma;

14. Saaremaa Malew 2006 filma;

15. Pärnumaa Malew 2002 filma.

150 kütist lastimiseks saawutusel oli 219,6 filma lamades 79,6 filma, püsti 65 filma ja põlwelt 75 filma).

2. Kütide klassis lahinguilmelises lastimises:

1. kohale tuli Bernhard Kont, Tartu Malewast, kes saawutas 110 punkti (8 tabamust wõimalikult 10-st tabamusest).

Kinnitan Bernhard Kont'i kaitseleliidu 1938. a. meistriks kütide klassis lahinguilmelises lastimises.

Lahinguilmelises lastimises malewad saawutasid järgmisi tagajärgi:

1. Tartu Malew — 470 punkti; 11. Saaremaa Malew 200 punkti; 15. Wiru Malew 110 punkti.

150 kütist saawutasid lastimisele 2,53 tabamust wõi 25,3 prots. wõimalikult.

3. Kütide klassis punkti- ja lahinguilmelises lastimises kokku:

1. kohale tuli Erik Priiko, Tartu Malewast, kes saawutas 344 punkti (punktlastimisel 254 filma, lahinguilmelisel lastimisel 50 punkti — 7 tabamust).

Kinnitan Erik Priiko kaitseleliidu 1938. a. meistriks kütide klassis punkti- ja lahinguilmelises lastimises kokku.

Kütide klassis kahe ala peale kokku saawutatud tagajärge põhjal malewad järjestusid:

1. Tartu Malew — 2782 punkti; 14. Saaremaa Malew 2201 punkti; 15. Pärnumaa Malew 2162 punkti.

Kahe ala peale kokku saawutasid kütid lastimisele 245,64 punkti.

4. Lasturite klassis:

1. kohale tuli Juho Mardus Wiru Malewast, kes saawutas 90 punkti (9 tabamust — 63 filmaga).

Kinnitan Juho Mardus'e kaitseleliidu 1938. a. meistriks lasturite klassis.

Lasturite klassis saawutatud tagajärge põhjal malewate paremus oli:

1. Sakalamaa Malew 600 punkti (354 filma); 10. Saaremaa Malew 430 punkti (209 filma); 15. Pärnu Malew 240 punkti (107 filma).

Kõigi wõistlejate kohta lasturite klassis saawutati 4,63 tabamust wõi 46,3 prots. wõimalikult.

5. Raskekuulipildujast lastmises:

1. kohale tuli Walter Prügi, Võru Malewast, keskmise tabamuse kiirusega 6,6 sekundit.

Rinnitan Walter Prügi kaitseliidu 1938. a. meistriks raskekuulipildujast lastmises.

Järgmistele esikohtadele tulid:

- 2. kohale Hugo Koobakene Võru Malewast — keskm. tab. kiirus 7,0 sek.;
- 3. kohale Orest Väli Saaremaa Malewast — keskm. tab. kiirus 7,52 sek.;
- 10. kohale Erich Tammea Tallinna Malewast — keskm. tab. kiirus 10,6 sek.

Raskekuulipildujast lastmises tulid malewad järgmistele kohtadele:

- 1. kohale Võru Malew — kesk. tab. kiir. 10,2 sek.;
- 5. kohale Saaremaa Malew — kesk. tab. kiirus 17,24 sek.;
- 11. kohale Petseri Malew — kesk. tab. kiirus 76,40 sek.

Kõigi raskekuulipilduja meistervõistlustest osavõtnud kuulipildurite keskmiseks tabamuse kiiruseks saavutati 26,12 sekundit.

6. Väikekalibriripüüsi lastmises:

1. kohale tuli Felix Waher, Biru Malewast, kes saavutas 281 silma (lamades 97 silma, püsti 90 silma ja põlvelt 94 silma).

Rinnitan Felix Waher'i kaitseliidu 1938. a. meistriks väikekalibriripüüsi lastmises.

Väikekalibriripüüsi lastmises saavutati malewad paremuse järjekorras:

- 1. Järva Malew — 2705 silma;
- 13. Saaremaa Malew 2429 silma;
- 15. Petseri Malew — 2311 silma.

Kõigi võistlejate kohta keskmiseks saavutuseks tuleb 255 silma.

7. Väikekalibri eripüüsi lastmises:

1. kohale tuli August Liivik, Järva Malewast, kes saavutas 577 silma (lamades 197 silma, püsti 184 silma ja põlvelt 196 silma).

Rinnitan August Liiviku kaitseliidu 1938. a. meistriks väikekalibri eripüüsi lastmises.

Paremus järjekorras tulid malewad kohtadele:

- 1. kohale Tallinna Malew — 5534 silma;
- 8. kohale Saaremaa Malew — 5204 silma;
- 10. kohale Harju Malew — 552 silma (üks võistleja).

Väikekalibri eripüüsi kõigi võistlejate kohta saavutati keskmiselt 533 silma (lamades 190,2 silma, püsti 163,1 silma ja põlvelt 179,7 silma).

8. Parimaks malewaks kõikide alade peale kokku tuli Tartu Malew 9514 punktiga.

Teised malewad järjestuvad kõikidel võistlusaladel saavutatud tagajärgede põhjal:

- 7. Saaremaa Malew — 8390 punkti;
- 15. Pärnu Malew — 7143 punkti.

§ 4.

Allpool loetletud lastkuriid, kes kaitseliidu meistervõistlustel 300 m kaugujelt lamades läelt asendis saavutasid 4 või enam tabamust lamades lastja lastkuriid kuuks, viin üle 2. kütide klassi järgmiselt:

Saaremaa Malewast:

- 1. Madu Dunapuu — 9 tabam.;
- 2. Eduard Saar — 8 tabam.;

- 3. Mart Rahula — 7 tabam.;
- 4. Elmar Kuum — 6 tabam.;
- 5. Tõnis Saarepera — 6 tabam.;

§ 5.

Tehes kokkuvõtet käesoleva aasta meistervõistluste tulemuste kohta, märgin järgmist:

1. Kütide meistervõistluste alal: kütidel oli võistlusrelvaks muutmata sõjapüüsi. Relvadeks kasutati kütid: Kl. „300“ püüsi — 30 kütiti, Soome „Pystakorwa“ — 16 kütiti, Inglise sõjapüüsi „RC“ — 101 kütiti ja Kl. „303“ — 3 kütiti. Seega kütid rõhuvad enamuses kasutades dioptoriga sihikuga püüsi, mis sihtimisvahendite poolest kokku läheb sõjatäpsuspüüsigale.

Punktilastmises kütide keskmiseks saavutuseks oli 219,7 silma või 73,2 prot. võimalikust. Seda on kütide kohta veel vähe. Muutmata sõjapüüsi oli kütidel seniajani jäänud tahaplaanile ja alles kowadel algasid kütid harjutama muutmata sõjapüüsi lastmist. Kütid peavad end tublisti harjutama, et ka muutmata sõjapüüsi saavutaks kõrgeid tulemusi; relvad võimaldavad seda.

Kütide klassi lahinguilmeline lastmine korraldati Waldeki lastkuriidil. Lasti ilmumate märkide pihta 525 m kaugusele mõõkuku pihta, mille kõrgus oli 110 sm, s. o. 20 sm võrra pikem kui normaal mõõkuku ja 675 m kaugusele püstiku pihta. Kütide lahinguilmelisel lastmises saavutati tagajärgi järgitav alljärgne tabel:

Jr. nr. nr.	Malew	Kütide saavutused lahinguilmelisel lastmises														A o f i u				
		Tagajärjed lastmises 525 m. kaugusele mõõkuku pihta							Tagajärjed suurem. kaugusel 675 m. püstiku pihta											
		Kütite, kes saavutasid tabam.						Kokku tabamusi	Tabamuste prof.	Kütite, kes saavutasid tabam.						Kokku tabamusi	Tabamuste prof.			
5	4	3	2	1	0	5	4	3	2	1	0	5	4	3	2	1	0	5	4	
1	Tartu	3	1	2	1	2	1	29	58	—	1	—	2	2	5	10	20	39	39	
2	Balga	1	3	2	2	1	1	8	56	—	—	—	3	4	3	10	20	38	38	
3	Narva	2	1	4	1	1	1	29	58	—	—	—	3	1	6	7	14	36	36	
4	Tallinna	4	1	2	1	—	2	32	64	—	—	—	1	2	7	4	8	36	36	
5	Harju	2	—	—	3	1	4	17	34	—	1	—	1	4	4	10	20	27	27	
6	Võru	—	1	4	1	3	1	21	42	—	—	—	3	—	7	6	12	27	27	
7	Petseri	1	2	3	—	1	3	23	46	—	—	—	1	2	7	4	8	27	27	
8	Vääne	1	1	1	1	2	4	16	32	—	—	1	1	4	4	9	18	25	25	
9	Saalamaa	—	5	—	—	2	3	22	44	—	—	—	—	2	8	2	4	24	24	
10	Järva	2	—	2	1	2	3	20	40	—	—	—	1	1	8	3	6	23	23	
11	Saaremaa	—	1	2	1	3	3	15	30	—	—	—	2	1	7	5	10	20	20	
12	Tartumaa	—	—	2	1	4	3	12	24	—	1	—	—	1	8	5	10	17	17	
13	Pärnumaa	—	—	—	2	5	3	9	18	—	1	—	—	2	7	6	12	15	15	
14	Pärnu	—	—	1	2	3	4	10	20	—	—	—	—	1	9	1	2	11	11	
15	Biru	—	—	1	3	2	4	11	22	—	—	—	—	10	0	0	11	11		
		Kokku	16	16	26	20	32	40	294	39.2	—	4	1	18	27	100	82	11	376	25

Labelist on näha, et meie kütid saavad hakkama mõõkuku tabamisega 525 m kaugusel. Väga häid tagajärgi näitavad 525 m kaugusel 32 kütiti, 21% võistlejate üldarvust, saavutades 4—5 tabamust või

80—100% võimalikust; häid tagajärgi näitavad 26 kütiti, 17% võistlejate üldarvust, saavutades 3 tabamust või 60% võimalikust; rahuldamaid tagajärgi näitavad 20 kütiti, 13% võistlejast, saavutades 2 ta-

hamust või 40% võimalikust. Seega täitis kütide normi kokku 78 võistlejat või 52% võistlejast; 32 kütiti saavutasid 5 võimalastud kuulist vaid ühe tabamuse, kuna 40 kütiti lastisid kõik kuulis mõõda.

Nõrku kütte 525 m lastmisel oli jeeaga 48% võistlejate üldarvust.

Peame küsima, millest olid tingitud ligi poolte võistlejate nõrgad tulemused. Kätes kõrwale suuremale kaugusele väljalastud kuulid, mille tadamuste profekt on waid 11, selgitame wigu, mis olid nõrkade tagajärgede põhjuseks ja mida peame edaspidi wältima kütide ja lasturite ettevalmistamisel.

Waatleme elemente, mis on mõõduandwad tabamuste jaawutamiseks:

Esimene element — sihtpunkti wälk. Kuni 300 m kaugusele meie kütid lastes künneringiliste märkide pihta wiitwad lastude seeria keskmise tabamispunkti märgi kesksele sihtkuseade muutmiseega ja ka kirbu nihutamiseega. Lahingumelisel lastmisel lastur peab lastma jelle wiisiga, mis on mõeldaw lahingus. Kas saab tegehtkus lahingus võistleja oma tuld korrigeerida kirbu nihutamiseega nagu wõistime tähele panna kütide ja lasturite meisterwõistlustel paljude võistlejate juures? Muutmata sõjapüüsi tule korrigeerimise kirbu nihutamiseega teelan käesolewaga ära kategooriast.

Muutmata sõjapüüsi kirpu wõib nihutada waid püüsi proovilastmisel, mis toimetakse siis, kui püüs on hakanud kõrwale jooksuma. Muutmata sõjapüüsi kirpu ei tohi nihutada tuule ja teiste kõrwalmõjuete kõrwaldamiseks ka punktlasteharjutustel, sest lõpuks kulub iga asi ja sagebajed kirbu nihutamised kaitseleitud tarwitusel olewate muutmata sõjapüüside juures rikuwad pikapeale kirbu aluseid niwõrd, et nad mõne aja pärast muutuwad kõlbmatuteks. Keskmise tabamispunkti (K.T.P.) wiimine märgi kesksele, kui püüs ise on normaalkõrgusega, s. t. kui waike ilmaga ja normaalkõrgusega (pluüs 15 fr. C) juures K.T.P. sihtlastude juures ei asetse üle 1/3000 kauguse sihtpunktist, peab sündima sihtpunkti kõrwale wõtmiseega wõi sihtpunkti märgist wälja wiimisega. Andmeid, kui palju sihtpunkti märgist wälja wiia igajugu ilmastikuolude juures, wõime leida meil tarwitusel olewatest käsiraamatutest. Seltsk. tabelite andmed ei seisja mees. Tabelite päheõppimine on lastutu kui puuduwad praktilised kogemused, seepärast kõrwale wiitwate mõjude suuruse arwestust ja mällu jäädmustamist peame korraldama iga õppelastmise juures ja seda ainuüksi sihtpunkti märgist wäljawiimisega igajugustel lastmistel. Tegelikudel harjutustel jaadud praktilised kogemused jääwad igale kergesti mällu ja leiawad edaspidistel lastmistel lastutamist.

Teine element — waatlemine kuulide kulkumiste järgi — on veel nõrk. Võistlejatele oli antud abilise-waatileja, kes pidi jälgima kuulide kulkumist ja kelle teadete järgi võistlejal pidi wõimalus olema kuule märki wiia. Waatlejad olid warustatud suuremalt osalt binokli-

tega. Wõistime kuulda waatlejate teatamist: „Wajakule“, „paremale“, „pundulend“, „ülelend“ jne. Sarnastest waatlejatest, kes ei määra kuulide kulkumist asufohta märgi juhtes ningisuguse suuruse järgi, waid teatavad ainult juuna, kuhu kuulid kukusid, ei ole lastu. Lastur peab teadma kui palju kuulid märgist paremalt wõi wajakult mööda lendawad, üle märgi wõi enne märki maha kukuwad. Mõõduis, mille põhjal lastur kergesti saab muuta oma sihtpunkti, on lahingukuju ise, s. o. sama märgi juurus, mida käesolewal korral tulistatakse. Järgelkult peawad waatlejad teatama kus kuul kukkus, „kaks kuu wajakule“, „kaks kuu paremale“, „poole kuu kõrgus ette“ jne. Et need juurused on jõltuwad nurgast, mille all kuulide kulkumist waadeldakse, on kõigile teada, seepärast waatleja peab ajuma lasturi lähedal ja waatlema jama kõrguses (asendis) kui ajub lastur.

Kui lastur teab, et kuulid märki sihtides lähewad kase kuu wõrd wajakult mööda ja poole kuu kõrguse wõrd kukuwad ette, siis lastur peab sihtima märgist kase kuu lastu wõrra paremale ja poole kuu kõrguse wõrra kõrgemale, kui ta tahab märki tabada. Kui meie lasturid ja waatlejad toimiwad nii, on märkide tabamine kindlustatud.

Kolmandaks, millele tuleb tähelepanu pöörata kõigil õppustel ja eriti lasteharjutustel, on „tuule nuusutamine“, na-

gu wõiks nimetada tuule juuna ja kiiruse pidewat jälgimist. Kaitseleitud kütide meisterwõistlustel lahingumelisel lastmisel puhus muutliku sihtiga ja muutliku kiirusega (kuni 4 palliline) tuul. Tuul oli kord kuni 6—7 m/sek., siis jäi hoopis wähemaks, kord puhus eest paremalt, siis tuli hoog 90 kraadi all paremalt jne. Suurematele kaugustele lastes tuule mõju kuulile lennule on eriti suur, seepärast tuleb iga lastu andmisel „tuult nuusutada“, s. o. määrata tuule kiirus ja suund ning wastawalt jellele tegema parandusi sihtpunkti walitus.

Kui meie lasturid, eesotjas meie parimatega, s. o. kütidega, jellest aru jaawad ja kõigil õppelasteharjutustel relwa nii käsitawad nagu see on mõeldaw lahingus, ainult siis oleme oma lasteõppuse rasanud õigese alusele, sest kuidas meie laste õppelastkeradadel, nii laste ka siis, kui relwa tuleb tõsijelt tarwitada.

Argu kartku keegi, kui näeb, et õppelastmistel wõi kaitseleitud sportlistel lastmistel abisihtpunkti tarwitamisega alguses enam nii ja nii palju „silmi“ ei jaawuta. Pikapeale harjutakse ka abisihtpunktiga küllaltki tihedat tuld andma. Iga lastur mõne aja wältel õpib abisihtpunkti lastamisega suunama kõik wäljalastud kuulid lahingumärki ja see on meie eesmärk.

2. Lasturite meisterwõistluste alal. Lasturite klassis meisterwõistlustest osawõtjate jaawutustest annab selge pildi alljärgnew tabel.

Kaitseleitud meisterwõistluste tulemused lasturite klassis 1938. a.

Jrt. nr. nr.	Malew	Lasturite arv, kes jaawutasid tabamusi alljärgnewalt										Kokku tabamusi	
		10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		0
1	Sakalamaa	—	1	1	3	1	2	1	—	1	—	—	60
2	Karwa	—	1	1	2	2	2	1	—	—	—	1	57
3	Tallinna	—	2	2	—	2	1	1	—	1	—	1	57
4	Harju	—	—	—	4	2	3	—	—	1	—	—	57
5	Järwa	—	2	1	—	1	2	2	1	—	1	—	54
6	Tartu	—	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	51
7	Tartumaa	—	—	1	1	2	2	1	1	1	—	—	47
8	Wiru	—	1	—	1	1	1	1	3	2	—	—	44
9	Wõru	—	—	2	—	2	1	—	2	2	1	—	44
10	Saaremaa	—	1	—	1	2	—	—	2	—	1	2	43
11	Pirnumaa	—	—	—	1	2	2	1	1	3	—	—	42
12	Lääne	—	—	1	—	1	3	3	—	—	—	2	41
13	Walga	—	—	1	1	1	—	2	2	—	2	—	37 (9 lasturit)
14	Petseri	—	—	—	—	1	2	1	2	2	2	—	32
15	Pärnu	—	—	—	—	—	1	1	1	5	2	—	24
Kokku		—	9	12	15	22	23	16	16	19	11	6	690 wõi 46,3% wõimalikust 1490 tab.

Nagu tabelist selgub, oli 97 lasturit wõi 65% võistlejate üldarvust, kes jaawutasid 40 ja enam prots. wõimalikust tabamusest; 52 lasturit wõi 35% võistlejate arvust näitasid veel nõrku tagajärgi.

Lasturite klassil tuleb omaks wõtta samad näpunäited ja nõudmised, mis on antud ülalpool kütide klassile.

3. Sportline lastmine wäikekalibripüüsidest näitab järjekordset tõusu. Tõusnud on meistriteks tulnud lasturite jaawutusel kui ka keskised jaawutusel kõigi võistlejate kohta.

4. K. meisterwõistluste alal. K. meisterwõistlustest wõttis osa 66 kuulipildurit. Kõigi võistlejate kohta jaawutati kesk-

üks tabamuse kiiruseks 26,12 sekundit (1937. a. jamadel võistlustel oli keskmine üks tabamuse kiiruseks 27,16 sek.).

Kõik meistervõistlustest osavõtnud kuulipildurite keskmine tabamuse kiiruste kohaselt saavutasid:

1. eeskujulikke tagajärgi (10 sek. ja vähem) 9 meest või 13,7% osavõtjast (1937. a. oli 12% osavõtjast);

2. häid tagajärgi (10,1—15 sek.) 12 meest või 18% osavõtjast (1937. a. oli 14,4% osavõtjast);

3. rahuldamaid tagajärgi (15,1—20 sek.) 11 meest või 16,7% osavõtjast (1937. a. oli 11% osavõtjast);

4. nõrku tagajärgi (20,1 ja enam sek.) 34 meest või 51,6% osavõtjast (1937. a. oli 62,6% osavõtjast).

Nõrkade kuulipildurite protsent võistlajate üldarvust on küll vähenenud, kuid sellest hoolimata oli 51,6% võistlajate tagajärjed nõrgad.

Kaitsejõudude meistervõistlustest osavõtnud kuulipildurite meeskondade juures paistis silma, et meeskondades puudus kindel tööjaotus. Kuna riik on kollektiivrelv, mis nõuab mitme mehe koordineeritud koostööd, siis alates tulevast aastast ei lasta meeskonnale määrata iga riik meeskonnale kindel juht, kelle kohuseks on riik tule ja kõigi kuulipildurite tegemise juhtimine võistlustel. Meeskonna juhtiks võib määrata ka õppepiirkonna instruktoreid.

Waatlus kuulide kukkumise järgi jätis jooviba, mispärast kuulipildurite kohta on määratud samad näpunäited, mis toodud ülalpool kütide kohta lahinguilmelisel lastmisel.

* * *

Üldiselt jalgus meistervõistlustel, et aasta jooksul on malewates lasteala arendamiseks tehtud tublit tööd.

Täna lastureid ja nende juhte suure töö ja hea edu eest.

Täna kohtunikke ja kõiki kaitsejõudlasi, kes olid tööle rakendatud võistluste läbitöötamiseks, tubli ja laduuga töö eest, mis võimaldas suurte võistluste kavakindla läbiviimise.

Täna naiskodukaitse ringkondi oma malewa lasturite ja abikohtunikkude eeskujuliku tootlustamise eest, mis suuresti aitas kaasa meistervõistluste heaks korraldamiseks.

Meistervõistlustel ligi ühetuhandelise lasturite ja abitoetõendude pere viibis kolm päeva ühiskorterites. Suure inimeste arvu juures ei esinenud ühtki sisetorra ega distsipliini vastu eeskimist. Täna kõiki kaitsejõudlasi eeskujuliku sisetorra ja distsipliini pidamise eest.

Käesolev käskkirj igal malewa pealikul läbi analüüsida ja sellest oma malewa kohta vastavalt järeldused teha.

J. Oasmaa, kindralmajor,
Kaitsejõudude ülem.

Käskkirj välja antud 20. okt. 1938. a. kell 1500.

"Sõduri" toimetuses müügilolevaid raamatuid ja eeskirju.

1938. a. ilmunud.

Sõjatopograafia	Fr. 2.—
Woori-eeskirj I, II	" 2.—
Suusfratturi eeskirj	" —.75

Warem ilmunud.

Jalawäe eeskirj I osa. Jalawäe rivi, 1933	" 1.—
Ratjawäe eeskirj I osa. Üksikmehe väljajõpe, 1935	" 1.10
Ratjawäe eeskirj II osa. Üksuste väljajõpe, 1937	" 1.—
Lahingueeskirj, 1932	" —.85
Garnisoni määrustik I—III, 1932	" —.75
Garnisoni määrustik IV	" —.40
Määrustik lü. wõedude korraldamiseks raud- ja weeteedel, 1928	" 1.—
Kw. distsipliinaartikulistuste seadlus, 1930	" —.35
Kw. kriminaalseadustik ja lü-lise wangistuse seadus, 1935	" —.75
Laste eeskirj jalawäe relwadele Ia — 1934	" 1.—
U. Parts: Lasturi algkool, 1933	" —.50
U. Parts: Lasturi käsiraamat I wihk, 1931	" 1.—
Jalawäe relwade materjalosja IV 9 mm püstolkuulipilduaja, 1933	" —.60
U. juh. õhukaitse kuulipilduaja kasutamiseks, 1932	" 1.—
K. Preibach: Käsigranaadid, 1925	" —.60
Suurtükiväe eeskirj I osa, 1935	" —.65
Suurtükiväe eeskirj II osa, 1935	" —.65
Suurtükiväe eeskirj III osa, 1934	" —.65
Suurtükiväe eeskirj V osa, 1933	" 1.25
Busjoolid. Materjalosja, hooldamine ja kontrollimine (1929)	" —.35
Polügonomeetria ja logaritmi tabelid, 1930	" —.85
J. Mäe: Suurtükiasjandus I, 1936	" 1.80
J. Mäe: Suurtükiasjandus II, 1937	" 1.90
Jalawäe relwade materjalosja V	
K. Maksim, 1936	" 1.25
Side eeskirj I, 1932	" —.75
Pioneerieeskirj I osa, 1932	" 1.25
Pioneerieeskirj II osa, 1937	" 1.75
Pioneerieeskirj III osa, 1930	" 2.—
Pioneerieeskirj IV osa, 1934	" 1.75
D. Burhoeveden: Sõjagaas, 1928	" 3.50
Zuhendid gaasikaitse torbikute kasutamiseks, 1928	" —.40
J. Salak: Wälitelefoniasjandus, 1930	" 1.50
Zuhendid pioneerijõudude ja parwede ehitamiseks ja kasutamiseks, 1935	" 2.20
Zuhendid taktikaliste leppemärkide kasutamiseks, 1930	" —.25
G. Saibra: Tangitorje ja selle organiseerimine.	
U. Kasf: Wõitlus moto-mehhaniseeritud wägedega, 1935	" 1.65
N. Reek: Zuhj otjus ja selle kufunemine, 1937	" 1.—
N. Reek: Saaremaa kaitmine ja wallutamine 1917, 1937. a. (kõites)	" 3.50

Kõigi malewate pealikuile.

Teadmiseks. Palun wiimajel aastal ilmunud ametlikud eeskirjad ja raamatud malewale tellida. Ametlikkude eeskirjade ilmuniseft teatada malewate allüksustele, et ka nemad võiks wafaduse korral uusi raamatuid tellida.

24. 10. 38. a. nr. 342/R.

U. Balber, kolonel,
Kaitsejõudude Peastaabi
Õppe-Sportiosakonna pealik.

Wastutaw toimetaja kol.-leitn. D. Särew. Wäljaandja Saaremaa Malewa Staap.
J. Treufelb'ti & U. Kallus'e trükk Kuresaares 1938.